

Socialstyrelsens Kunskapscentrum katastrofmedicin – lägesrapport och framtida inriktning

Susannah Sigurdsson

2015-03-17

Nuvarande kunskapscentrum

- Strålningsmedicin vid katastrofer (KcRN)
- Katastrofpsykiatri (KcKP)
- Katastrofmedicin (KcKM) Linköping
- Katastrofmedicin (KcKM) Stockholm
- Katastrofmedicin (KcKM) Umeå
- Katastroftoxikologi (KcC)

Process

- Avtal med resp. universitet (3-åriga)
- Årliga projektansökningar
- Expert- och forskningsråd
  - sakkunniga
  - representanter från andra myndigheter (MSB, SSM och FM)

Socialstyrelsens instruktion

Från och med år 2012 finns verksamheten inskriven in i Socialstyrelsens instruktion:

3 a § Socialstyrelsen har ett samlat ansvar för att expertis utvecklas och upprätthålls samt att kunskap sprids om

1. katastrofmedicin, och

2. inom styrelsens verksamhetsområde, krisberedskap.

Styrelsen ska verka för att expertis inom dessa områden står till samhällets förfogande vid kriser och katastrofer.

Socialstyrelsens instruktion (forts)

Inom ramen för vad som sägs i första stycket, får Socialstyrelsen finansiera verksamhet som bedrivs i kunskapscenter vid de myndigheter som valts ut av styrelsen i syfte att upprätthålla kvalificerad nationell kompetens inom katastrofmedicin och krisberedskap. Socialstyrelsen ska besluta om inriktningen för sådan verksamhet som avses ovan och som finansieras av styrelsen samt stödja, följa upp och se till att verksamheten bedrivs effektivt. Förordning (2011:1578).

Lägesrapport och framtida inriktning

Identifiering av FoU-behov (enkäter, intervjuer, ws)

- Inom hälso- och sjukvården (It) och kommunernas krisberedskap (socialtjänst, säkerhetsansvariga, rätjä)
- Socialstyrelsens behov
- Andra myndigheters behov (SOFÄ, SOSUV, Isty)
- Kunskapscentras (Kc) syn på
  - behov hos avnämare
  - särskilt angelägna forskningsinriktningar
  - Kc:s ansvar och behov

Generella behovs- och nyttoområden

- tillämpad forskning
- tillgång till en expertfunktion
- verktyg och metoder för uppföljning och utvärdering av hälso- och sjukvårdens insatser i samband med allvarliga händelser
- framtagande av nya utbildningsmetoder och genomförande av utbildningar
- planering och genomförande av övningar

Katastrofmedicin

- ledning och samverkan (organisation, påverkan av ledningsbeslut på medicinskt utfall)
- evakueringar av sjukvårdsinrättningar
- säkerhet vid publika evenemang
- utformning av framtidens sjukvårdsgruppsorganisation
- gemensam inriktning och prioritering på skadeplats

Katastrofpsykiatri

- screeningverktyg
- kunskap om normala reaktioner jämfört med reaktioner som kräver insatser från samhällets sida
- hur samhällets utveckling påverkar och förändrar behov avseende omhändertagande och stöd

Katastroftoxikologi

- Saneringsmetodik och saneringsutrustning
- behandlingsmetoder (exponering hud eller andningsvägar), inkl. kombinations-skadade

Strålningsmedicin vid katastrofer

- enkla algoritmer (lathundar eller flödesscheman) för sjukvårdens agerande och insatser vid RN-händelser
- initialt omhändertagande av en strålskada innan vidare transport till sjukvårdsinrättning med specialistkunskap
- initial provtagning av misstänkt bestrålade (triage), medicinskt omhändertagande vid olika strålningsnivåer

Slutsatser

- Nuvarande inriktning fyller många av behoven
- Förutsättningar för att utgöra ett Kc
  - Behovsgrundad verksamhet (*forskning, expertstöd*)
  - Kontext/sammahang (*akademisk miljö, kompetens och kritisk massa, klinisk anknytning*)
  - Programdirektör

Slutsatser (forts.)

- Återväxten behöver säkras
- Långsiktigheten behöver stärkas
- Ökad samverkan
- Kommunikation av resultat
- Förvaltning av resultat
- Finansieringsmodell

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**